

مقایسه اثر فیتومیکس، همی سل و پریبیوتیک بر عملکرد و خصوصیات لاشه جوجه‌های گوشتی

ماهان بقایی^۱، امین عشایری‌زاده^۲، حسین تقوی^۳، بهرام سی سختی^۳

^۱ دانش‌آموخته و ^۳ دانشجوی کارشناسی ارشد دانشکده علوم دامی دانشگاه کشاورزی و منابع طبیعی رامین-اهواز

^۲ دانشجوی دکتری تغذیه دام دانشکده علوم دامی دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی گرگان

ماهان بقایی - mahan7307gmail.com

چکیده

این آزمایش به منظور مقایسه اثر چند افزودنی غذایی بر عملکرد و خصوصیات لاشه جوجه‌های گوشتی انجام شد. ۳۰۰ قطعه جوجه گوشتی یکروزه سویه راس ۳۰۸ در قالب طرح کاملاً تصادفی در ۲۰ قفس زمینی توزیع شدند و تا سن ۴۲ روزگی پرورش یافتند. یک جیره پایه (تیمار شاهد) با توجه به توصیه های NRC برای دوره آغازین (۲۱-۱ روزگی) و رشد (۴۲-۲۲ روزگی) تهیه و با مقادیر مورد نظر از فیتومیکس، همی سل و پریبیوتیک بیولکس-MB مکمل گردید تا ۴ تیمار آزمایشی فراهم شود. هر یک از تیمارهای غذایی به صورت آزادانه در ۵ تکرار ۱۵ جوجه‌ای از آغاز دوره‌ی پرورش در اختیار پرندگان قرار گرفت. نتایج این آزمایش نشان داد که استفاده از پریبیوتیک و فیتومیکس ضریب تبدیل غذایی را در مقایسه با تیمار شاهد به صورت معنی‌دار بهبود دادند ($P < 0/05$). همچنین تیمار پریبیوتیک به طور معنی‌داری سبب افزایش وزن بدن نسبت به تیمارهای شاهد و همی سل شد در حالی که در جوجه‌های تغذیه شده با جیره‌های حاوی پریبیوتیک و فیتومیکس کمترین درصد چربی حفره بطنی را داشتند ($P < 0/05$). افزودنی‌های خوراکی تأثیری بر میزان مصرف خوراک در جوجه‌ها نداشتند. واژه‌های کلیدی: پریبیوتیک- عملکرد- چربی حفره بطنی- جوجه گوشتی

مقدمه

با توجه به اینکه ۷۰ درصد هزینه تولید جوجه‌های گوشتی مربوط به بخش تغذیه می‌باشد، در سال‌های اخیر توجه زیادی به این بخش شده است. جیره غذایی در تغذیه جوجه‌های گوشتی به دو بخش مواد مغذی و مواد افزودنی تقسیم می‌شود. آنتی‌بیوتیک‌ها، پروبیوتیک‌ها، آنزیم‌ها و اسیدهای آلی از جمله مواد افزودنی‌های مورد استفاده در تغذیه طیور می‌باشند. گیاهان دارویی به دلیل خواص ضد میکروبی می‌توانند به عنوان جایگزین آنتی‌بیوتیک‌های محرک رشد در جیره جوجه‌های گوشتی استفاده شوند. گیاهان دارویی اثر خود را بر عملکرد دام از طریق افزایش تولید آنزیم‌های آندوژنوس و بهبود فلور میکروبی دستگاه گوارش اعمال می‌کنند (۲). گیاهان دارویی جمعیت کلوستریدیوم‌ها را در روده‌ها کاهش می‌دهند و به نظر می‌رسد که تحریک رشد جوجه‌های گوشتی در نتیجه افزایش فراهمی آنتاگونیست‌های طبیعی در اکوسیستم روده‌ای در برابر کلوستریدیوم-ها باشد (۵). همی سل محصول تخمیری حاصل از عمل باسیلوس لتوس است که آنزیم بتاماناز مهمترین جزء فعال آن می‌باشد و سبب تجزیه بتامانان موجود در برخی از خوراک‌های مورد استفاده در جیره طیور نظیر ذرت، سویا، جو و غیره می‌شود. بتامانان در واقع یک پلی‌ساکارید غیر نشاسته‌ای و جزء ترکیبات ثابت دیواره سلولی گیاهان محسوب می‌شود. بتامانان‌ها طبیعتی چسبناک دارند و از این طریق بر دستگاه گوارش و عمل آنزیم‌های گوارشی اثرات سوئی می‌گذارند (۸). پریبیوتیک‌ها عبارتند از کربوهیدرات‌های غیرقابل هضمی که با تحریک انتخابی رشد و یا فعالیت یک یا تعدادی از باکتری‌ها در بخش زیادی از دستگاه گوارش بر میزان اثر مطلوبی بجا می‌گذارند (۶). بیولکس-MB نوعی پریبیوتیک تجاری و از خانواده مانان الیگوساکاریدها می‌باشد که از دیواره سلولی خارجی مخمر استخراج می‌گردد. هدف از انجام این آزمایش ارزیابی مقایسه اثر ترکیبی از گیاهان دارویی، همی سل و پریبیوتیک بر عملکرد رشد و خصوصیات لاشه جوجه‌های گوشتی می‌باشد.